

kunst og design i skolen

Høring på ny læreplan i Kunst og håndverk

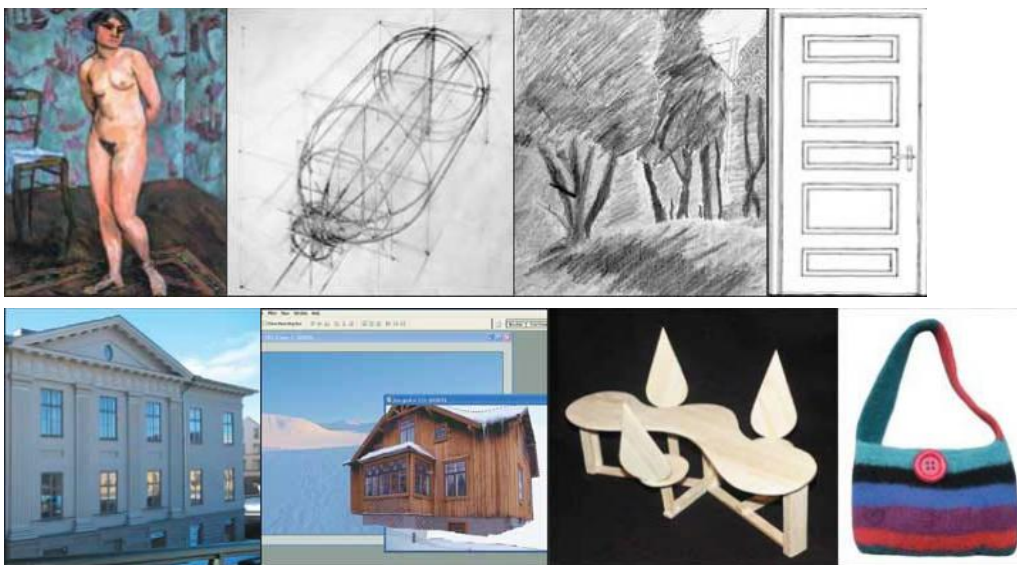
Utdanningsdirektoratet har sendt ut Forslag til læreplaner for Kunnskapsløftet - Invitasjon til høring med frist 10. mai 2005. Deretter skal resultatene fra høringsrunden innarbeides slik at planene kan vedtas av Stortinget. Nå blir høringsvarene av avgjørende betydning for fagets retning de neste ti år.

Etter at direktoratet mottok utkastet fra læreplangruppen er det foretatt korreksjoner. Etter vår oppfatning er planen klippet radikalt i høringsutkastet.

Vi er ikke tjent med en plan som er så "slapp" at hvem som helst kan undervise i faget. Det vil ikke tjene elevene og deres mulighet til å møte utfordringene de møter i livet på en god måte.

Bildene under viser mangfoldet i faget.

Lærere i Kunst og håndverk må ha solid fagkompetanse.

STRUKTUREN I FAGET

Den foreslåtte strukturen med de fire hovedområdene Visuell kommunikasjon, Design, Kunst og Arkitektur er beholdt. Det er positivt.

Departementet ga føringer til læreplangruppene om at fagene skulle struktureres i hovedområder. Inndelingen fra L97 i to- og tredimensjonal form er ikke hensiktsmessig i en slik struktur. De fire hovedområdene; visuell kommunikasjon, design, kunst og arkitektur gir tematisk retning til det praktisk-estetiske arbeidet med fremstilling av artefakter/menneskeskapte gjenstander i verkstedene.

KOMPETANSEMÅL I FAGET

Kompetansemålene skal si noe om elevenes faglige dyktighet innen faget.

Faglige kompetansemål er tatt ut til fordel for målet om at elevene skal kunne gi og motta respons på en høflig måte. (se kompetansemål etter 4. årstrinn under hovedområdet visuell kommunikasjon)

Det er viktig at elevene øver seg opp til å vise respekt for ulike synspunkter og kunne gi respons på en høflig måte. Det er holdningsarbeid som omtales i generell del av læreplanen. Målformulering om høflig adferd hører ikke til i fagplanen for Kunst og håndverk.

Progresjonen i elevenes læring - arkitektur

Læreplanutkastet foreslår at elevene etter 10. trinn skal kunne beherske topunktperspektiv til å tegne enkle hus og rom. For å styrke progresjonen i opplæringen bør det inn et kompetansemål etter 7. årstrinn om at elevene skal kunne tegne enkle rom ved bruk av ettpunktperspektiv.

Det praktiske arbeidet og håndverk må tydeliggjøres i sterkere grad

For å anvende tegning, foto, design og håndverk inn mot fremtidige yrker må elevene gjennom hele grunnskolen og i den videregående skole jevnlig trene opp sine ferdigheter gjennom praktisk arbeid.

Kompetansemålene under hovedområdet design på ungdomstrinnet må i sterkere grad tydeliggjøre målet for elevenes praktiske kompetanse.

Elevene må opparbeide kunnskaper om artefakter gjennom konkret arbeid. Dette må skje gjennom en kontinuerlig opplæring i hele skoleløpet slik at det blir god progresjon.

Flere kompetansemål må inn under hovedområdet kunst etter 7. og 10. trinn, og de må knyttes opp mot praktisk arbeid.

Hovedområdet kunst i høringsutkastet er redusert til tre mål, både etter 7. og 10. trinn. De er svært generelle i formuleringen og handler om å samtale, reflektere og sammenlikne. Her må det inn kompetansemål som sier noe om at elevene skal kunne bruke virkemidler fra kunst i eget arbeid. Elevene lærer gjennom handling, og gjennom handling lærer de å se.

Morten Krogvold sier f.eks: "Vi har veldig god erfaring med å tegne etter Rembrands kulltegninger. Kursdeltakerne skjønner hvordan Rembrandt har arbeidet med å få fram lyset i kontrast til mørket. Når de selv arbeider med lys/mørk-kontrasten, da skjønner de prinsippet. Dette kan de bruke i fotografi. De bildene de tegner etter, glemmes aldri".

Reduksjonen av kompetansemål, spesielt på ungdomstrinnet gjør faget for "tannløst".

Vi er ikke tjent med en plan som er så "slapp" at hvem som helst kan undervise i faget. Det vil ikke tjene elevene og deres mulighet til å møte utfordringene de møter i livet på en god måte.

VURDERING

Muntlig eksamen kan være en kvalitetskontroll for undervisning og vurdering i faget.

Det er beklagelig at direktoratet har foreslått at elevene ikke kan trekkes ut til eksamen i faget. Det signaliseres at faget ikke er viktig når elevene ikke kan trekkes ut for muntlig eksaminering.

Om grunnleggende ferdigheter i faget

Det er positivt at arbeid med tegning løftes fram som viktig skriftlig ferdighet. Vi er også fornøyde med at øving av regneferdigheter ikke skal handle om å telle spiker og antall masker.

I faget Kunst og håndverk har elevene en unik mulighet til å utvikle sine digitale ferdigheter i praktisk-estetisk arbeid med foto, skanning, animasjon, film og video.